

ÚRSKURÐARNEFND Í VÁTRYGGINGAMÁLUM

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Mál nr. 68/2000

M

og

Vátryggingafélagið X v/ábyrgðartryggingar útgerðarfélags.

Ágreiningur um bótaábyrgð vegna vinnuslyss um borð í skipi þann 28.04. 1997.

Gögn.

1. Málskot móttekið 06.03. 2000.
2. Málskjöl og ljósmyndir og myndbandsspóla sem getið er í málskotseyðublaðinu merkt nr. 1 – 23.
3. Bréf vátryggingafélagsins til nefndarinnar dags. 23.03. 2000 vegna málskotsins.
4. Niðurstaða Tjónanefndar vátryggingarfélaganna nr. 1102/1998.

Málsatvik.

Fyrirliggjandi gögn upplýsa um aðdraganda máls þessa og afstöðu aðila.

Ágreiningur er um hvort bótaábyrgð sé fyrir hendi vegna vinnuslyss sem hásetinn M varð fyrir um borð í umræddu skipi þann 28.04. 1997, er hann var við vinnu sína á millidekki að taka pönnur úr frystitæki og slá úr þeim. Hann tók pönnu úr efstu röð frystitækisins og ætlaði að slá úr henni á þar til gerðu úrsláttarborði. Hann hóf pönnuna upp á loft en rann til á hálu gólfinu og missti jafnvægið, en þegar hann ætlaði að losa sig við pönnuna var hann fastur með fingurna við pönnuna. Féll fram fyrir sig og lenti á brún afláttarborðsins með öxl og háls þannig að meiðsl hlutust af. Hann telur að ástæðan fyrir því að hann gat ekki losað sig við pönnuna hafi verið sú að handföng pönnunnar, sem tekið er undir, “voru verulega aflöguð og því illmögulegt að losa sig við pönnuna nema með nokkrum tilfæringum.”

Í málskotinu og fyrirliggjandi gögnum er getið frásagna aðila sem þekktu til aðstæðna á vettvangi. Efnislega koma fram þau sjónarmið að eðlilegu viðhaldi á umræddum pönnum hafi verið ábótavant þar sem til stóð að breyta skipinu “og eðlilegt viðhald í algeru lágmarki. Oft hafi verið kvartað við yfirmenn skipsins og óskað eftir úrbótum.” Fram kemur m.a. að sjómennska sé hættuleg atvinnustarfsemi og að gera verði þá kröfu til útgerðar að aðbúnaður sé með þeim hætti að dregið sé úr slysaþættu. M telur að útgerðinni hafi borið að sjá til þess að vinnuumhverfi áhafnarinnar væri þannig úr garði gert að fyllsta öryggis væri gætt en svo hafi ekki verið. Hann telur að rekja megi slysið til sakar útgerðarinnar vegna skorts á almennt umhirðu og vanbúnaðar á tækjum. Hann eigi því rétt til bóta úr frjálsri ábyrgðartryggingu útgerðarinnar.

Vátryggingafélagið telur að bótaskylda sé ekki fyrir hendi. Það telur að ekki hafi verið sýnt fram á að slysið verði rakið til vanbúnaðar skipsins eða annarra aðstæðna sem útgerðin ber ábyrgð á og að vinnuaðstæður hafi ekki verið verri en almennt á fiskiskipum. Fram kemur m.a. að “alkunna er að hálka getur myndast á þilföllum skipa eða í nánd við frystitæki og hætta skapast því samfara, sérstaklega þegar frost er úti.” Tjónþola og öðrum skipverjum hafi verið þetta ljóst skv. vitnaskýrslum “enda vanur sjómaður og hefði því átt að grípa til viðeigandi ráðstafana eða haga störfum sínum þannig, að slys hlytist ekki af. Enda þótt fallast megi á að ekki sé hægt að ætlast til þess að almennt skipverjar sinni meiriháttar viðgerðum um borð, verður að gera þá kröfu til þeirra að þeir sinni eðlilegu og nauðsynlegu viðhaldi í því skyni að minnka slysaþættu eða a.m.k. að taka úr notkun áhöld og tæki, sem þeir telja ónothæf eða hættuleg.” Félagið telur að rekja megi slysið “einkum til óhappatilviljunar eða eigin sakar tjónþola sjálfs.” Ekki sé því tilefni til að leggja skaðabótaábyrgð á vátryggingartaka.

Álit.

Nefndin telur að nægjanlega hafi verið upplýst að eðlilegt viðhald á umræddum pönnum hafi verið ábótavant ellegar í algeru lágmarki, líkt og haldið er fram í málskotinu. Þeirri fullyrðingu hefur og ekki verið hrundið um að oft hafi verið kvartað við yfirmenn skipsins og óskað eftir úrbótum en þeim ekki sinnt. Líkt og fram kemur í málskotinu þá er sjómennska hættuleg atvinnustarfsemi og fallast verður á það sjónarmið að gera verði kröfu til útgerðar að aðbúnaður sé með þeim hætti að dregið sé úr slysaættu eftir því sem unnt er. Varúðarráðstöfunum var ábótavant í þessu tilviki sem útgerðin ber halla af. Fyllsta öryggis var ekki gætt. Vegna þessa er fallist á bótaábyrgð samkvæmt fyrirbyggjandi ábyrgðartryggingu.

Telja verður að M hafi verið kunnugt um aðstæður á vettvangi þ. á m. að pönnum hafi verið ábótavant og hversu hált gat verið. Hann hefði þurft að gæta aukinnar aðgæslu við þann starfa að losa fisk úr umræddum pönnum. Með hliðsjón af framanrituðu telur nefndin að slysið megi að nokkru rekja til eigin sakar M.

Með hliðsjón af framanrituðu og fyrirbyggjandi gögnum á M rétt á bótum samkvæmt ábyrgðartryggingu útgerðarinnar sem nemur 2/3 hlutum, en M verður sjálfur að bera 1/3 vegna eigin sakar.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu útgerðarinnar sem nemur 2/3 hlutum, en hann ber sjálfur 1/3 vegna eigin sakar.

Reykjavík 18. apríl 2000

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.